

Лущик Ю. М.

викладач кафедри іноземних мов

Сумський національний аграрний університет

ПРИДАТНІСТЬ ДО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ У КОНТЕКСТІ ВИЩОЇ

АГРАРНОЇ ОСВІТИ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ

РЕЗЮМЕ

Лущик Ю. Н. Способность к трудоустройству в контексте высшего аграрного образования Великобритании

В работе рассматривается сущность понятия «способность к трудоустройству», а также его роль в системе высшего сельскохозяйственного образования Великобритании. Подчеркиваются умения, компетентности и способности, которые могут развиваться при изучении дисциплин аграрного профиля, и их ценность с точки зрения работодателей во время приема на работу.

Ключевые слова: *способность к трудоустройству, аграрное образование, профессиональное образование, будущие аграрии.*

З метою досягнення Україною економічного й соціального зростання й успішного партнерства з країнами міжнародної спільноти, в нашій державі відбувається реформування вищої школи в цілому й вищої аграрної освіти зокрема. Проте відомо, що у сфері сільськогосподарської освіти існують проблеми, які вимагають вирішення.

Для подолання наявних труднощів фахівці вважають доцільним досліджувати підготовку сільськогосподарських кадрів у ВНЗ інших країн [4; 5]. Увагу дослідників привертають здобутки в царині підготовки аграрних кадрів у вищих навчальних закладах Великої Британії як одного із світових лідерів у цій галузі, отже на сьогодні актуальним є аналіз, вивчення, критичне осмислення професійної підготовки майбутніх аграріїв у цій країні.

Очевидно, що на зміст аграрної освіти впливають сучасні цивілізаційні процеси, розповсюдження новітніх технологій, особливості економіки, специфічні риси сільського господарства, вимоги роботодавців до фахівців

галузі тощо. Розвиваючи сучасне бачення підготовки майбутніх аграріїв, дослідник міжнародної сільськогосподарської освіти М. Малдер, зауважує, що, аби дати відповідь тим викликам, що постають перед теперішньою аграрною освітою, вона має відповідати інтересам нинішнього покоління студентів, пропонувати якісні навчальні програми, адресовані потребам науки й суспільства й узгоджені з національним і міжнародним законодавством, а також надихають і відкривають можливості для випускників у сфері подальшої освіти, працевлаштування й особистісного й кар'єрного розвитку [2, 25].

Британській вищій сільськогосподарській освіті притаманне усвідомлення важливості відповідності навчання й майбутньої фахової діяльності. У цьому контексті все більшого значення набуває поняття «Employability» (придатності до працевлаштування), що знайшло відображення в «Нарисі професійних здібностей щодо фахової придатності. Довідник для практиків вищої освіти». Кожний профіль, включений до документу, визначає уміння, компетентності та здатності, які можуть бути розвинуті при вивченні певних дисциплін, а також враховує їхнє бачення й цінність з боку роботодавців під час прийому на роботу [3, 4].

Отже британською педагогічною громадою «придатність до працевлаштування» розглядається як набір досягнень – умінь, розумінь і особистих якостей, що роблять випускника гідним, привабливим для того, щоб здобути місце роботи, бути працевлаштованим і успішним в обраній сфері зайнятості, що приносить користь особистості, трудовим ресурсам, суспільству й економіці» [3, 6].

З метою конкретизації «придатності до працевлаштування» в галузі сільського господарства й відповідних критеріїв для всіх, хто хоче долучитися до сфери сільського господарства, лісівництва, аграрних наук, наук про продовольство й споживання було розроблено відповідний документ «Employability Profile: Agriculture, Forestry, Agricultural Sciences, Food Sciences and Consumer Sciences» [1]. На думку укладачів, такий профайл дає можливість усім зацікавленим особам просто визначити предметно-специфічні уміння й

навички широкого застосування для галузі. У документі, зокрема, зазначається, що вивчення дисциплін цієї предметної групи зосереджується на сферах промисловості, пов'язаних із землею, прикладною біологією, вивченням наук про сільські території й споживання. Ці предмети є практично-орієнтованими, універсальними й вимагають вивчення широкого обсягу дисциплін від фізики, хімії, біології до суспільних, економічних наук, менеджменту, методів управління й поведінки споживача.

Огляди, що стосуються працевлаштування в сфері сільського господарства показують, що випускники, які отримують ступінь бакалавра з відзнакою по закінченні курсів сільськогосподарського спрямування вищої школи мають доступ до широкого сектору кар'єрного просування. Основні сфери працевлаштування за освітою з сільського господарства й суміжних галузей – це аграрний менеджмент, дослідницька, консультативна, дорадча робота, продаж і маркетинг сільськогосподарської продукції й кормів для тварин. Випускники ступеневих програм з харчових технологій і супутніх дисциплін можуть бути дієтологами, харчовими технологами, науковцями, розробниками харчових продуктів, управляючими чи закупівельниками, менеджерами з виробництва й управління якістю, дослідниками, менеджерами підприємств тощо. Залежно від програм місцями працевлаштування можуть бути не тільки підприємства агропромислового комплексу, але й урядові установи, наприклад, Міністерство довкілля, харчових продуктів і сільського господарства (Department for Environment, Food and Rural Affairs (Defra)), Служба з сільськогосподарського розвитку й консультування (Agricultural Development and Advisory Service), Державна служба охорони здоров'я (National Health Service NHS) тощо [1].

Іншими словами, термін «придатність до працевлаштування» в системі навчально-методичного інструментарію вищої аграрної освіти Великої Британії описує сукупність компетентісних, кваліфікаційних характеристик, яка відповідає професійним потребам і вимогам роботодавців і забезпечує випускникам вищих навчальних закладів кар'єрні перспективи за обраною

професією, а також, що не менш важливо, визначає, що володіння такою якістю, як придатність до працевлаштування в агро-продовольчому секторі, створює для особистості можливість для цілеспрямованого вибору як курсу навчання, так і напрямку майбутньої фахової діяльності залежно від особистих уподобань і потреб ринку відповідно до заздалегідь прогнозованих потреб економіки..

Література:

1. Employability Profile: Agriculture, Forestry, Agricultural Sciences, Food Sciences and Consumer Sciences. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.heacademy.ac.uk/system/files/employability-agric.pdf>
2. Mulder, M. Competence development in higher agricultural education. / M. Mulder // Teacher training for vocational education in contemporary Europe. – Prague: Czech University of Life Sciences, 2010. – P. 25-38.
3. Rees C., Forbes P., Kubler B. Student employability profiles. A guide for higher education practitioners. / C. Rees., P. Forbes, B. Kubler. - The Higher Education Academy Innovation Way. – 2007. – 158 P.
4. Заскалета С. Г. Тенденції професійної підготовки фахівців аграрної галузі в країнах Європейського союзу : дис. ... д. пед. наук: спец. 13.00.04 Теорія і методика професійної освіти: С. Г. Заскалета. – Київ, 2015 – 510 С.
5. Лущик Ю. М. Підготовка майбутніх аграріїв у контексті професійної освіти Великої Британії. / Ю. М. Лущик // Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди» - Додаток 2 до Вип. 36: Тематичний випуск «Проблеми емпіричних досліджень у психології». – Випуск 13 – К.: Гнозис, 2016. – 438 с. – С. 354 – 362.